

proto, aby vyžadovali ověření podpisu na žádosti o povolení takové poznámky.

U §u 97 kn. zák. postrádám poukaz na otázku, zda § 97 byl změněn po případě v jakém směru, ustanovením §u 8 ex. ř. Takových opomenutí nelze však dobře se vyvarovati při díle, v němž snešen jest tak značný material.

Spis lze, zejména všem praktikům, vřele doporučiti.

Tilsch.

Právo trestní.

Über Kriminalität, Rückfall und Strafgrund. Nähere Ausführung eines im Oktober 1905 im böhmischen Juristenverein zu Prag gehaltenen Vortrages von Prof. A. Zucker. Leipzig und Wien, Franz Deuticke 1907 (VII. a 65 stran).

Před námi leží poslední publikace nedávno zesnulého proslulého kriminalisty našeho, jenž tento spis sice ještě bezprostředně před svou smrtí dokončil, vytištění jeho však již se nedočkal. Úvod zmiňuje se o množících se v poslední době zjevech literárních, v nichž laikové trest v některé trestnici sobě odpykavší o nabytých při tom zkušenostech vypravují, a své názory o výkonu trestu a jeho nutné reformě pronášejí. Na to obrací se spisovatel v první části spisu proti rozšířenému mínění, že stav kriminality v posledních letech se podstatně zhoršil. Probíraje podrobně přehledné číslice kriminální statistiky Německé z r. 1901 a 1902 dospívá k důsledku, že, pokud říše Německé se týče, o vzrůstu zločinců v užším smyslu mluvíti nelze. Pokud pak jde o Rakousko, dovozuje *Zucker* rovněž na základě statistických dat, že stav kriminality ve dvacetiletí 1881—1900 se dokonce podstatně zlepšil.

Druhá část spisu zabývá se zpětností, jejímuž stoupání se přiřkládá význam dle mínění *Zuckerova* přemrštěný. *Zucker* rozbíraje rovněž dopodrobna příslušná čísla statistická dokazuje, jak nesprávně je tvrzení vyskytující se právě v jedné z dotčených publikací laických (*Max Treu*, *Der Bankerott des modernen Strafvollzuges*, Stuttgart 1904), že totiž číslice zpětnosti v říši Německé činí 82% t. j. že ze 100 potrestaných 82 se stávají zpětnými. Uváděje pak rozsah zpětnosti na pravou míru, dospívá k závěru, že zpětnost v Německu i u nás sice stoupá, avšak nikoli způsobem, jenž by zavdával podnět k vážným obavám. Dle jeho názoru, je toto stoupání zpětnosti zjev zcela normální, jehož význam pro posuzování stavu kriminality se nesmí přeceňovati a o němž zejména není nikterak dokázáno, že by byl, jak často se tvrdí, ve příčinné spojitosti se způsobem našeho výkonu trestův.

Třetí část spisu obírá se důvodem trestu. Předem děje se tu zmínka o známé pútcě, která v té příčině nedávno byla svedena mezi *Lisztem* a *Birkmeyerem* v akademickém právnickém spolku *Mnichovské* m. *Zucker* sám prohlašuje se — zůstávaje v tom směru věren dosavadním názorům svým — pro *Birkmeyerovo* stanovisko trestu odplatného. Při tom obrací se ale proti správnosti tvrzení *Birkmeyerova*,

že také nyní platné zákony trestní na řečeném stanovisku se zakládají. Dle mínění *Zuckerova* dají se předpisy platného práva vysvětliti jedině z hlediska o d s t r a š e n í, kdežto ve způsobě výkonu trestů zase theorie p o l e p š o v a c í platnosti dochází. Ku konci reprodukuje spisovatel svůj častěji již pronesený a odůvodněný názor o trestu a jeho důvodů, dle něhož vznik trestu vysvětliti sluší s o c i á l n ě p a t h o l o g i c k ý m momentem, činem pachatelovým ve společnosti vzbuzeným. Společnost reaguje trestem proti činu, kterýž způsobil poruchu ve stavu jejím. Na důkaz správnosti tohoto svého názoru dovolává se *Zucker* vzniku četných zákonů, především z doby poslední a končí polemikou s některými spisovateli proti tomuto názoru jeho se vyslovivšími.

Publikace prof. *Zuckra* jeví se, jak již z titulu patrně, podrobnějším provedením přednášky jeho konané v roce 1905 v Právnické Jednotě v Praze (viz *Právník* 1905 s. 732 a 778), kteráž doplněna zejména některými novějšími dáty statistickými. Že i tato poslední práce zvěčnělého učence vyniká veškerými přednostmi, jež u spisův jeho konstatovati jsme tak často již měli příležitost, netřeba snad zvláště podotýkati.

Spis provází velice vřelou předmluvou *Alfred Amschl*, státní zástupce ve Štýrském Hradci, jenž byl se zvěčnělým ve přátelském styku literárním a ku žádosti pozůstalých také korekturu tisku ochotně obstaral.

Mirička.

Josip Šilović: Deseti oběi kongres medjunarodne kriminalističke udruge. U Zagrebu 1907.

Známý kriminalista chorvatský, dlouholetý redaktor Mjesečnika pravničkoga društva a tajemník chorvatské skupiny mezinárodní kriminal. jednoty, podává tu obsírnou zprávu o posledním (desátém) kongresu této jednoty, konaném v září r. 1905 v Hamburku.

I program kongresu desátého byl velice zajímavý. Předseda jednoty, bruselský profesor Dr. *Prins*, měl přednášku o d n e š n í c h o b t í Ź í c h r e p r e s s i v n í h o p r o b l ě m u, v níž akcentoval myšlenku, že jest nesnadno, aniž by se kompromittovala represse, ustanoviti náležitý poměr mezi velikostí trestu a stupněm zodpovědnosti vinníkovy. — Mezi thematy sjezdu byl na prvním místě boj proti mezinárodním zločincům. Referenti Dr. *Lindenau* a Dr. *Hopff* navrhli tyto these: I. Jako důsledek moderního stykového rozvoje povstali mezinárodní zločinci, proti nimž boj vyžaduje mezinárodních opatření; II. ve všech státech jest potřebí zavésti centrální úřady za účelem boje proti mezinár. zločincům; a) tyto úřady třeba opřítí o hlavní policejní úřady, b) ony mají sbíratí zprávy o mezinár. zločincích a mají je stále vzájemně vyměňovati za účelem praeventivních opatření, jakož i v zájmu trestního stíhání; c) jsou oprávněny přímo se stýkati; III. stále vědecké zpracovávání materiálu, sebraného ústředními úřady, má býti základem k dalšímu boji proti mezinárodním zločincům. Oba referenti odůvodnili obsírně předložené these, k nimž promluvili i jednotliví účastníci kongresu, mezi nimi i prof. *Šilović*. These vesměs byly přijaty s tím dodatkem, že se správní výbor mezinár. krimin. jednoty žádá,

aby navrhl vládám, by sezvaly mezinárodní konferenci, která by se zabývala zásadami konvence za účelem represe mezinárodních trestných činů. — O dalším thematu: „Jak by se mohl pro určité kategorie zpětilých zločinců stanoviti pojem všeobecného nebezpečí místo pojmu [zločinného skutku, jehož se dnes výhradně užívá“ — usneseno po delší debatě, aby se o něm znova jednalo na příštím sjezdu. — Dále jednáno, jak se má zakročovati proti těm, jejichž příčetnost není úplná, nýbrž jen částečná. Při hlasování přijaty jednomyslně tyto these: I. Proti duševně méně schopným osobám (s menší příčetností na základě vnitřních příčin) má zákonodárce, ať se staly zločinci čili nic, stanoviti ochranná opatření (zvláštní dozor, internování v bezpečnostních ústavech atd.), staly-li se nebezpečnými sobě, svému okolí nebo společnosti; II. pro duševně méně schopné zločince, ať se stali nebezpečnými čili nic, má býti stanoven zvláštní trest nebo zvláštní opatření. — Na to jednáno o rehabilitaci a po debatě, již se mezi jinými účastnil opět prof. Šilović, přijaty tyto dvě these: 1. Jednota navrhuje přijetí principu rehabilitace do zákonodárství oněch zemí, jimž tento ústav není ještě znám, ale zároveň upozorňuje na potřebu, že se musí objem použití tohoto prostředku určití místními poměry a že se při tom má hleděti k citu a kulturnímu stavu každého národa; 2. jednota doporučuje v prvé řadě rehabilitaci soudním rozhodnutím. — Dále přijaty rozličné návrhy v příčině koncentrace mezinár. krimin. statistiky, jež má prozatím přestatí na krádeži, jakožto deliktu nejrozšířenějším. — Jednání sjezdu skončeno přijetím návrhu, aby správní výbor pokračoval ve vydávání díla *Die Strafgesetzgebung der Gegenwart in rechtsvergleichender Darstellung*, kteréhož díla vyšly již dva veliké svazky.

Spis Šilovićův jest, pokud nám známo, jedinou informační prací slovenskou o 10. mezinár. krimin. sjezdu a zasluhuje již proto pozornosti našich odborných kruhů. Také o kongresu devátém napsal prof. Šilović r. 1904 obšírnější zprávu.

K. K.

Civilní řízení.

E. Ott, Geschichte und Grundlehren des österreichischen Rechtsfürsorgeverfahrens. (Freiwillige Gerichtsbarkeit.) In den Hauptzügen mit besonderer Berücksichtigung der Justizreformgesetze dargestellt. Wien 1906 Manz.

Slovutný autor spisu zde oznámeného sám ukázal v „Poctě Randově“, *) jak nedostatečně bylo až dosud postaráno o systematické vyličení nesporného řízení. Tím vřeleji sluší vítati, že citelná mezera tato došla nyní vyplnění z pera nad jiné povolného. Za hlavní účel tohoto díla označuje předmluva, že má sloužiti správnému ponětí základních nauk řízení nesporného a poměru tohoto oboru práva formálního k procesu; že chce nejen

*) Sborník r. IV., svazek zvláštní: O vývoji a předmětu řízení nesporného, str. 375—377.